

Razgranjeni lopusnik (*Tragus racemosus* (L.) All.) i u kontinentalnoj Hrvatskoj

Vedran Šegota (Botanički zavod, Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet, Marulićev trg 20/2, 10000 Zagreb; vedran.segota@biol.pmf.hr)

Igor Boršić (Državni zavod za zaštitu prirode, Odjel za divlje i udomaćene svojte i staništa, Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb)

Kratko priopćenje

Razgranjeni lopusnik (*Tragus racemosus* (L.) All.) jednogodišnja je mediteranska vrsta iz porodice trava (*Poaceae*), koja je osim primarnog južneuropskog areala mjestimice naselila i termofilna kontinentalna područja srednje Europe, nastanjujući uglavnom suha pjeskovita i kamenita staništa poput putova, vinograda i požarišta. U Hrvatskoj je vrsta jednoliko rasprostranjena duž čitave jadranske obale i na otocima, ulazeći mjestimice dublje u kontinent jedino u riječnim dolinama Krke i Zrmanje (Nikolić 2015). Jedinu objavljeni nalaz iz kontinentalne Hrvatske datira iz 1943. i to s područja Podravske pijesake (Soklić 1943). Iako su Podravski pijesci i ranije (Gjurašin 1902, Hirc 1904) i nakon ovog nalaza floristički (Kranjčev 1975, Kranjčev 1979, Šegulja i Topić 1993-1994, Kušt 2001) i vegetacijski (Ilijanić i Šegulja 1983, Hršak 2004, Štefoković 2004) istraživani, ovaj nalaz nije potvrđen. Tijekom florističkih istraživanja obala rijeke Drave nekoliko jedinki vrste zabilježeno je 3. kolovoza 2011. na desnoj obali rijeke, na području Luke Osijek u Nemetinu (N 45°32'32", E 18°45'53"). Jedinke su rasle na sitno pjeskovitoj podlozi riječnog nanosa, neposredno uz šine lučke pruge, što upućuje na slučajni unos vrste lučkim teretom. Veći broj jedinki vrste zabilježen je tijekom 2013. i u gradu Zagrebu, na redovito košenom zelenom pojasu na sjevernoj strani Slavenske avenije između Avenije Većeslava Holjevca i ulice Kruge (N 45°47'43", E 15°59'09"). Iako se u oba slučaja vjerojatno radi o efemernom nalazu jednogodišnje vrste na izrazito antropogenom staništu, nalaz jedinki u plodu upućuje na moguću uspostavu trajnijih populacija na ovim nalazištima, a kako se plodići rasprostranjuju zoohorno, bodljastim

Slika 1. Primjerci vrste *Tragus racemosus* (L.) All. sakupljeni na području Luke Osijek (leg. V. Šegota, 3.8.2011. (ZA, ID:38715)).

klasićima, i na mogućnost širenja.

Literatura:

- **Gjurašin, S. (1902):** Biljke s đurđevačkih pijesaka. Glasnik Hrvatskoga naravoslovnoga društva 13(4-6): 38-42.
- **Hirc, D. (1904):** U Podravini. Hrvatska Sahara. Za Stolom. Još dvie tri o Molvama (2. dio). Prosvjeta 12, Zagreb.
- **Hršak, V. (2004):** Vegetation succession and soil gradients on inland sand dunes. Ekológia. Bratislava, 23(1): 24-39.
- **Kranjčev, R (1975):** Đurđevački pijesci danas. Priroda 64(10): 293-295.

- **Kranjčev, R. (1979):** Živi svijet Đurđevačkih pijesaka. *Priroda* 67(8): 246-248.
- **Kušt, M. (2001):** Flora botaničko-geografskog rezervata „Đurđevački pijesci“. Diplomski rad. Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu.
- **Nikolić, T. (ur.) (2015):** *Tragus racemosus* (L.) All. U: Flora Croatica baza podataka. On-Line (<http://hirc.botanic.hr/fcd>). Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Botanički zavod, Zagreb (pristupljeno 27. siječnja 2015.)
- **Soklić, I. (1943):** Biljni svijet podravskih pjesaka. *Šumarski list* 67(7-8): 205-223.
- **Šegulja, N., Topić, J. (1993-1994):** Osobitosti biljnog svijeta Podravine. *Ekološki glasnik* 3(5-6): 23-29.
- **Štefoković, V. (2004):** Vegetacijska sukcesija na Đurđevačkim pijescima. Diplomski rad. Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu.